



STORTINGET

# Innst. 438 L

(2022–2023)

Innstilling til Stortinget  
fra familie- og kulturkomiteen

Prop. 50 LS (2022–2023)

**Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om  
Endringer i markedsføringsloven og angrerettloven mv. (gjennomføring av moderniseringsdirektivet)**

Til Stortinget

## 1. Sammendrag

Barne- og familiedepartementet foreslår i proposisjonen endringer i markedsføringsloven, angrerettloven, avtaleloven, ehandelsloven, digitaltelytesloven, finansavtaleloven, forbrukerkjøpsloven, forsikringsavtaleloven, tjenesteloven og yrkestransportloven.

Lovendringene gjennomfører i norsk rett Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2019/2161 av 27. november 2019 om endring av rådsdirektiv 93/13/EØF og europaparlaments- og rådsdirektiv 98/6/EF, 2005/29/EF og 2011/83/EU med hensyn til bedre håndheving og modernisering av Unionens forbrukervernregler, heretter kalt «moderniseringsdirektivet».

Direktiver er EØS-relevant og er ved beslutning i EØS-komiteen 5. februar 2021 innlemmet i EØS-avtalens vedlegg XIX (forbrukervern). I proposisjonen bes det om Stortingets samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning, jf. Grunnloven § 26 annet ledd.

Moderniseringsdirektivet gjør endringer i direktivet om urimelig handelspraksis, forbrukerrettighetsdirektivet, direktivet om urimelige avtalevilkår og prismerkingsdirektivet. Disse forbrukerverndirektivene er allerede gjennomført i norsk rett.

Moderniseringsdirektivet har som formål å styrke forbrukervernet ved å gi forbrukerne flere rettigheter, særlig på det digitale området, og å styrke sanksjonene ved brudd på de felleseuropeiske forbrukervernreglene.

Direktivet foreslås gjennomført i norsk rett ved transformasjon, det vil si at nasjonale regler tilpasses i tråd med direktivets krav ved gjennomføringen, se punkt 3.1. i proposisjonen. Enkelte av bestemmelsene i moderniseringsdirektivet har allerede blitt gjennomført i norsk rett gjennom forskrift om utmåling av tvangsmulkt og overtredelsesgebyr. Enkelte andre bestemmelser i moderniseringsdirektivet vil bli gjennomført gjennom endringer i prisopplysningsforskriften og forskriften om urimelig handelspraksis.

I punkt 2 i proposisjonen omtales moderniseringsdirektivet og bakgrunnen for lovforslaget. Det redegjøres for bakgrunnen for innlemmelsen av direktivet i EØS-avtalen og den alminnelige høringen i forbindelse med gjennomføringen av moderniseringsdirektivet.

Punkt 3 omhandler gjennomføringen i norsk rett, herunder hvilke regler i direktivet som transformeres i norsk rett.

Endringsforslag og begrunnelsen for disse framgår av proposisjonenes punkt 4 til 8.

Punkt 4 omhandler sanksjoner mv. Der behandles kravene til hvilke kriterier som skal tas med i vurderingen og utmålingen av sanksjoner, samt kravene til maksimalt bøtenivå. For å gjennomføre disse kravene har departementet allerede fastsatt en ny forskrift om utmåling av tvangsmulkt og overtredelsesgebyr. Der er det forskriftsfestet at det ved utmåling av tvangsmulkt og overtredelsesgebyr skal tas hensyn til en rekke kriterier, tilsvarende de som følger av moderniseringsdirektivet og forvaltningsloven.

I tillegg er det forskriftsfestet at et eventuelt overtredelsesgebyr skal være på inntil fire prosent av den næringsdrivendes årlige omsetning eller inntil 25 mill. kroner, der det høyeste beløpet anvendes. Reglene skal gjelde i både grenseoverskridende og nasjonale saker, selv om moderniseringsdirektivet kun krever at reglene skal gjelde i visse grenseoverskridende saker.

Punkt 5 omhandler dørsalg og salgsutflukter. Moderniseringsdirektivet åpner for særskilte regler for disse salgsformene. Departementet foreslår at handlingsrommet benyttes til å gi regler om at dørsalg ikke kan rettes mot forbrukere som motsetter seg dette, for eksempel ved å ha et klistremerke på døren som sier «nei takk til dørsalg». Videre foreslås det et forbud mot dørsalg på visse tidspunkter, og det foreslås at dørselgere straks skal opplyse om formålet med henvendelsen. Det foreslås også en lovfestet betalingsutsettelse på 14 dager ved uanmodet dørsalg der avtalen overstiger 1 500 kroner, samt at forbrukeren skal ha angrerett i noen flere tilfeller enn i dag.

Punkt 6 i proposisjonen omhandler salgsmarkedsføring. Departementet vil gjennomføre moderniseringsdirektivets krav til salgsmarkedsføring i en ny bestemmelse i prisopplysningsforskriften. Bestemmelsen slår fast at næringsdrivende som markedsfører varer som nedsatt, skal gi informasjon om varens førpris, det vil si den laveste prisen som den næringsdrivende har anvendt i minimum 30 dager før markedsføringen startet. Det er et unntak fra denne hovedregelen for prisnedsettelse som øker gradvis i en sammenhengende markedsføringskampanje. I disse tilfellene er førprisen den laveste prisen før første prisnedsettelse.

Punkt 7 omhandler ulike endringer i direktivet om urimelig handelspraksis og markedsføringsloven. I direktivet om urimelig handelspraksis § 1 (den såkalte «svartelisten») vil departementet innta fire nye punkter. Departementet foreslår blant annet et forbud mot at produkter markedsføres som identiske i ulike medlemsstater dersom det er betydelige forskjeller mellom produktene. Videre foreslås det at såkalte nettbaserte markeds plasser skal opplyse om hvorvidt selger er næringsdrivende eller ikke.

Det foreslås at det i nettbaserte grensesnitt skal opplyses om hva som ligger til grunn for rangeringen i søkerresultatet. Å gi et søkerresultat uten at det tydelig fremgår hva som er betalt reklame, eller om det er betalt for å komme høyt opp på rangeringen, inntas i nytt punkt i svartelisten. Dette innebærer at denne formen for handelspraksis alltid vil være forbudt.

For næringsdrivende som markedsfører produktene sine ved å vise til brukeromtaler, foreslås det en plikt til å informere om hvorvidt og hvordan den næringsdrivende sikrer seg at omtalene faktisk kommer fra forbrukere som har brukt eller kjøpt produktet. Videre foreslås det lagt til i svartelisten et forbud mot å benytte bruker-

omtaler uten å treffe rimelige og forholdsmessige tiltak for å sikre at de stammer fra slike forbrukere, samt et forbud mot å bruke eller få noen til å sende inn falske brukeromtaler og mot å gi en villedende fremstilling av reelle brukeromtaler. Departementet foreslår også at forbrukernes privatrettslige rettigheter som følge av brudd på reglene i markedsføringsloven fremgår av en egen bestemmelse i markedsføringsloven. På visse vilkår inkluderer dette blant annet en rett til erstatning, prisavslag og heving.

Punkt 8 omhandler ulike endringer i forbrukerrettighetsdirektivet og angrerettloven. Her foreslår departementet blant annet at næringsdrivende skal gi informasjon om prisen som gis til forbrukeren, dersom denne er basert på automatiserte beslutninger, og at forbrukeren skal ha angrerett der forbrukerens motytelse er personopplysninger.

Videre foreslås det at nettbaserte markeds plasser blant annet må oppgi kriteriene for rangeringen mellom ulike tilbud i søkerresultatet. Disse tjenesteyterne må også informere om hvorvidt selger er næringsdrivende eller ikke, og at felleseuropeiske forbrukerrettigheter ikke gjelder dersom selger er forbruker, og eventuelt hvilke forpliktelser markeds plassen har etter avtalen.

Der det inngås avtale om levering av digitalt innhold og digitale tjenester, foreslås det flere nye rettigheter og plikter dersom forbrukeren gjør angreretten gjeldende. Digitalt innhold og digitale tjenester er blant annet sosiale medier, lagringstjenester, strømming av lyd eller bilde m.m. Næringsdrivende kan i så fall ikke lenger bruke innhold som er lagret av forbrukeren, og må returnere dette innholdet gratis innen rimelig tid og i et alminnelig format. Disse rettighetene får anvendelse selv om forbrukeren ikke betaler for tjenesten eller innholdet med penger.

Økonomiske og administrative konsekvenser av lovforslaget er omtalt i punkt 10 i proposisjonen.

## 2. Komiteens merknader

### 2.1 Innledning

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Åse Kristin Ask Bakke, Ragnhild Male Hartviksen og Torstein Tvedt Solberg, fra Høyre, Turid Kristensen og Tage Pettersen, fra Senterpartiet, Margrethe Haarr og Åslaug Sem-Jacobsen, fra Fremskrittspartiet, Silje Hjemdal, fra Sosialistisk Venstreparti, Kathy Lie, og fra Venstre, lederen Grunde Almeland, viser til proposisjonens del om forslag til lov om endringer i markedsføringsloven og angrerettloven mv. (gjennomføring av moderniseringsdirektivet).

Komiteen viser til at samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning om innlemmelse av moderniseringsdirektivet i EØS-avtalen behandles i Innst. 439 S (2022–2023).

Komiteen åpnet for skriftlige innspill til komiteens behandling av proposisjonen. Da fristen for å gi innspill var utløpt, hadde det ikke kommet noen innspill til komiteen.

Komiteen merker seg at lovendringene har som formål å gjøre nødvendige tilpasninger for å gjennomføre moderniseringsdirektivet i norsk rett. Direktivet søker å styrke forbrukervernet, særlig på det digitale området. Dette er et formål komiteen slutter opp om.

## 2.2 Gjennomføringen i norsk rett

Komiteen viser til at regjeringen i proposisjonen påpeker at moderniseringsdirektivet krever endringer i norsk rett, og at direktivet derfor er foreslått gjennomført ved transformasjon. Det vises videre til at direktivet er bindende for Norge og skal gjøres til del av norsk rett i tråd med EØS-avtalens artikkel 7. Ut over reglene som behandles i denne innstillingen, er det verdt å merke at flere av bestemmelsene i direktivet allerede er gjennomført i norsk rett. Det er også slik at deler av gjennomføringen vil ivaretas ved forskriftsendringer.

## 2.3 Sanksjoner mv.

Komiteen merker seg at regjeringen i forskrift allerede har tatt inn en rekke nye bestemmelser om tvangsmulkt og overtredelsesgebyr. Det forutsettes at dette ligger innenfor rammene av direktivet som nå gjennomføres.

## 2.4 Dørsalg og salgsutflukter

Komiteen merker seg at det åpnes for særskilte regler for salgsformene dørsalg og salgsutflukter. Disse typene oppsøkende salgsformer kan virke belastende for forbrukere, særlig for forbrukere som ikke ønsker dem, eller fordi denne typen salg skjer på ugunstige tidspunkt. Komiteen mener derfor at det er riktig å utnytte handlingsrommet for regulering til det beste for forbrukeren.

Komiteen har særlig merket seg innspillet fra Frivillighet Norge i departementets høring om at reguleringen ikke må legge så omfattende begrensninger på denne typen salg at frivillige lag og foreninger i praksis ikke lenger kan ha slikt salg som inntektskilde. Eksempelvis vil det være problematisk om ikke lodd og småaker kan selges på lørdager. Komiteen merker seg videre at regjeringen gjør det tydelig at reguleringen ikke vil ramme frivilligheten, da det er et vilkår at salget skjer i næringsvirksomhet. Komiteen forutsetter at frivillig-

hetens behov også vil være et sentralt hensyn i fremtidig forskriftsfesting.

## 2.5 Salgsmarkedsføring

Komiteen viser til at regjeringen i proposisjonen følger opp direktivets krav til salgsmarkedsføring. Det er positivt at forbrukeren får vite førpris når næringsdrivende markedsfører varen som nedsatt.

## 2.6 Øvrige endringer i direktivet om urimelig handelspraksis

Komiteen viser til at det legges opp til flere endringer som skal motvirke urimelig handelspraksis. Det første forslaget er å forby identisk markedsføring av et produkt i ulike land når produktene i realiteten har store forskjeller. Neste forslag er å synliggjøre om man på nettmarkedsplasser kjøper fra næringsdrivende eller eksempelvis privatpersoner. Videre foreslås det at det i rangeringen av søkeresultat skal opplyses hva som ligger til grunn for rangeringen, eksempelvis betalt reklameplassering. Til sist pålegges næringsdrivende å verifisere produktomtaler og forby villedende bruk av slike omtaler. Dette er forslag komiteen stiller seg bak.

## 2.7 Øvrige endringer i forbrukerrettighetsdirektivet

Komiteen merker seg at det foreslås å gi forbrukeren rett til prisinformasjon for pris basert på automatiserte beslutninger, samt at forbrukeren har angrerett der hvor forbrukerens motytelse er personopplysninger. Dette er viktige tiltak for å sikre forbrukeren bedre vern, særlig ved netthandel.

Som i direktivet om urimelig handelspraksis foreslås det å synliggjøre om man på nettmarkedsplasser kjøper fra næringsdrivende eller eksempelvis privatpersoner. I tillegg må tjenesteyter gjøre det tydelig for forbrukeren at felleseuropeiske forbrukerrettigheter ikke er gjeldende om man kjøper fra eksempelvis en privatperson. Komiteen mener det er viktig at dette er lett synlig og tilgjengelig for forbrukeren. Videre er det positivt at forbrukerens rettigheter foreslås styrket når det kommer til eget innhold i eksempelvis sosiale medier.

## 3. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

## vedtak til lov

om endringer i markedsføringsloven og angrerettloven mv. (gjennomføring av moderniseringsdirektivet)

## I

I lov 9. januar 2009 nr. 2 om kontroll med markedsføring og avtalevilkår mv. gjøres følgende endringer:

§ 3 skal lyde:

## § 3 Dokumentasjon av markedsføring

*Påstander* i markedsføring om faktiske forhold, herunder om ytelsers egenskaper eller virkning, skal kunne dokumenteres. Dokumentasjonen skal foreligge på anonsørens hånd når markedsføringen skjer.

§ 7 annet ledd skal lyde:

*En handelspraksis er også villedende dersom:*

- a. *markedsføringen av en ytelse, herunder sammenlignende reklame, forårsaker forveksling med en konkurrents ytelse eller varemerke, handelsnavn eller andre kjennetegn*
- b. *en vare markedsføres som identisk med en vare som markedsføres i andre EU/EØS-stater, når disse varenes sammensetning eller egenskaper skiller seg vesentlig fra hverandre, med mindre det er begrunnet ut fra legitime og objektive faktorer.*

§ 8 skal lyde:

## § 8 Villedende utelatelser

En handelspraksis er villedende dersom den, i sin konkrete sammenheng og etter en helhetsvurdering, utelater eller skjuler vesentlige opplysninger som forbrukerne ut fra sammenhengen trenger for å kunne ta en informert økonomisk beslutning eller presenterer opplysningene på en uklar, uforståelig, tvetydig eller u hensiktsmessig måte. *En handelspraksis er også villedende dersom det ikke tydelig opplyses om at handelspraksisen har et kommersielt formål og dette ikke allerede fremgår tydelig av sammenhengen.* Ved vurderingen av om opplysninger er utelatt, skal det tas i betraktning plass- eller tidsmessige begrensninger ved mediet som brukes til å formidle handelspraksisen, og eventuelle tiltak fra den næringsdrivende for å gjøre opplysningene tilgjengelige for forbrukerne på annen måte.

Praksisen anses likevel bare som villedende dersom den er egnet til å påvirke forbrukerne til å treffe en økonomisk beslutning som de ellers ikke ville ha truffet.

Ved oppfordring til kjøp regnes følgende opplysninger som vesentlige hvis de ikke allerede fremgår av sammenhengen:

- a. opplysninger om ytelsens hovedegenskaper, i relevant omfang for mediet og ytelsen
- b. opplysninger om den næringsdrivendes geografiske adresse og identitet og om relevant, geo-

grafisk adresse og identitet til den næringsdrivende som vedkommende opptrer på vegne av

- c. opplysninger om vilkår for betaling, levering og utførelse, dersom disse avviker fra kravene til god forretningsskikk overfor forbrukere
- d. for ytelser og transaksjoner som omfattes av angrerett eller avbestillingsrett, opplysninger om at det foreligger en slik rett
- e. opplysninger om prisen inklusive avgifter eller, hvis ytelsens art gjør at prisen ikke med rimelighet kan utregnes på forhånd, hvordan prisen beregnes. Der det er relevant, skal alle ytterligere omkostninger vedrørende frakt, levering eller porto oppgis. Hvis omkostningene ikke med rimelighet kan utregnes på forhånd, skal det opplyses om at det kan forekomme slike ytterligere omkostninger
- f. for ytelser som tilbys på nettbaserte markedsplasser, om tredjeparten som tilbyr ytelsene, er næringsdrivende eller ikke, på grunnlag av tredjepartens erklæring til tilbyderen av den nettbaserte markedsplassen.

Med oppfordring til kjøp menes en kommersiell kommunikasjon som angir ytelsens egenskaper og pris på en egnet måte for den anvendte kommersielle kommunikasjonen og dermed setter forbrukerne i stand til å foreta et kjøp.

*Dersom forbrukere i et nettbasert grensesnitt gis mulighet til å søke etter ytelser som tilbys av ulike næringsdrivende eller forbrukere, anses generelle opplysninger om hovedparametrene som avgjør rangeringen av produktene som presenteres for forbrukeren som et resultat av søket, som vesentlige. Det samme gjelder opplysninger om den relative betydningen av disse parametrene sammenlignet med andre parametre. Opplysningene skal gjøres tilgjengelige i en særskilt del av det nettbaserte grensesnittet som er direkte og lett tilgjengelig fra siden der søkeresultatene presenteres. Første til tredje punktum gjelder ikke for leverandører av nettbaserte søkemotorer som definert i artikkel 2 nr. 6 i forordning om rimelig forretningspraksis på plattformer (EU) 2019/1150.*

*Når en næringsdrivende gir forbrukere tilgang til forbrukeromtaler av ytelser, anses opplysninger om hvorvidt og hvordan den næringsdrivende sikrer at de publiserte omtalene stammer fra forbrukere som faktisk har brukt eller kjøpt ytelsene, som vesentlige.*

§ 10 tredje ledd annet punktum bokstav b og ny bokstav c skal lyde:

- b. gi påbud om sortering og bestemmelser om mål og vekt og opplysning om pris pr. enhet (jamførpris) for varer som frambyes for salg,
- c. gi påbud om å opplyse om førpris der prisen på varer markedsføres som nedsatt.

§ 10 fjerde ledd oppheves.

§ 16 a første ledd bokstav a skal lyde:

- a. Fysiske personer kan reservere seg mot frivillige organisasjoners innsamlinger *ved telefonmarkedsføring og markedsføring ved adressert post*. Reglene for telefonmarkedsføring og markedsføring ved adressert post i § 12, § 13, § 13 a annet til fjerde ledd, § 14 og § 16 gjelder tilsvarende for frivillige organisasjoners innsamlinger.

Ny § 17 a skal lyde:

§ 17 a *Begrensninger ved uanmodet dørsalg mv.*

Det skal i næringsvirksomhet ikke rettes markedsføringshenvendelser ved hjemmebesøk (dørsalg) til forbrukere som klart har tilkjennegitt at de motsetter seg dette.

I næringsvirksomhet skal uanmodet dørsalg til forbrukere ikke finne sted i tidsrommet fra kl. 21.00 til kl. 09.00. Slikt dørsalg skal i næringsvirksomhet heller ikke finne sted på lørdager, helgedager eller dager som i lov er likestilt med helgedager. Annet punktum gjelder ikke for frivillige organisasjoners næringsvirksomhet.

Ved uanmodet dørsalg skal den næringsdrivende straks presentere seg og opplyse om at henvendelsen skjer i markedsføringshensikt. Der det er relevant, skal den næringsdrivende også informere om retten til å motsette seg dørsalg etter første ledd og retten til å reservere seg mot dørsalg direkte hos den næringsdrivende.

Ved avtaler inngått ved uanmodet dørsalg der kontraktssummen overstiger 1 500 kroner, kan den næringsdrivende ikke kreve betaling før tidligst 14 dager etter at tjenesten eller varen er levert.

§ 22 første ledd første punktum skal lyde:

*I næringsvirksomhet skal det overfor forbrukere ikke nyttes eller tilsiktes å nytte urimelige avtalevilkår.*

Ny § 28 skal lyde:

§ 28 *Presentasjon av markedsføring*

Markedsføring skal utformes og presenteres slik at den tydelig fremstår som markedsføring.

§ 42 første ledd første punktum skal lyde:

Ved forsettlig eller uaktsom overtredelse av § 2 annet ledd annet punktum, § 6, § 10, § 11, § 12, § 13, § 13 a, § 14 første ledd, § 15, § 16, § 16 a første ledd bokstav a, § 17, § 17 a, § 18, § 20 annet ledd eller § 22 eller av forskrift gitt i medhold av § 6 femte ledd eller § 10, som anses som vesentlig eller har skjedd gjentatte ganger, kan den ansvarlige ilegges et overtredelsesgebyr.

§ 42 annet og tredje ledd oppheves. Nåværende fjerde ledd blir annet ledd.

Ny § 48 c skal lyde:

§ 48 c *Avhjelpende tiltak for forbrukere*

Har en næringsdrivende handlet i strid med bestemmelsene i kapittel 1 til 5 eller bestemmelser gitt i medhold av § 35, og en forbruker lider skade som følge av overtredelsen, kan forbrukeren ha krav på blant annet erstatning, prisavslag og heving etter kontraktsrettslige, avtalerettslige og erstatningsrettslige regler.

## II

I lov 20. juni 2014 nr. 27 om opplysningsplikt og angre rett ved fjernsalg og salg utenom faste forretningslokaler gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd skal lyde:

Loven gjelder ved salg av varer og tjenester til *forbruker når* den næringsdrivende opptrer i næringsvirksomhet, *forbrukeren betaler eller påtar seg å betale en pris*, og avtalen inngås ved fjernsalg eller salg utenom faste forretningslokaler. *Loven gjelder også der forbrukeren gir fra seg eller påtar å gi fra seg personopplysninger til den næringsdrivende. Annet punktum gjelder likevel ikke dersom personopplysningene utelukkende behandles av den næringsdrivende for å levere varen, det digitale innholdet som ikke leveres på et fysisk medium eller den digitale tjenesten eller for å overholde lovpålagte plikter, og den næringsdrivende ikke behandler disse opplysningene til noe annet formål.*

§ 2 ny bokstav j skal lyde:

- j. avtaler om salg av varer som selges på tvangsauksjon eller på annen måte tvangsmessig i henhold til lov.

§ 5 bokstav i og nye bokstaver j til o skal lyde:

- i. *digitalt innhold*: data som fremstilles og leveres i digital form, *ved at de gjengir fysiske størrelser med diskrete tegn*,
- j. *digital tjeneste*: tjeneste som gjør det mulig for brukeren å frembringe, behandle, lagre eller få tilgang til data i digital form, eller tjenester som gjør det mulig å dele eller å samhandle på annen måte med slike data,
- k. *nettbasert markeds plass*: enhver tjeneste som bruker programvare, herunder et nettsted eller en applikasjon, som drives av eller på vegne av en næringsdrivende, og som gir forbrukere mulighet til å inngå fjernsalgsavtaler med andre næringsdrivende eller forbrukere,
- l. *tilbyder av en nettbasert markeds plass*: enhver næringsdrivende som stiller til rådighet en nettbasert markeds plass for forbrukerne,
- m. *kompatibilitet*: evnen digitalt innhold eller digitale tjenester har til å fungere sammen med maskinvare eller programvare som digitalt innhold eller digitale tjenester av samme type vanligvis brukes sammen

med, uten at det digitale innholdet eller den digitale tjenesten må konverteres,

- n. *funksjonalitet*: evnen digitalt innhold eller digitale tjenester har til å fungere med hensyn til formålet,
- o. *samvirkingsevne*: evnen digitalt innhold eller digitale tjenester har til å fungere sammen med annen maskinvare eller programvare enn den som digitalt innhold eller digitale tjenester av samme type vanligvis brukes sammen med.

§ 8 første ledd bokstav b til d skal lyde:

- b. der dette er relevant, funksjonaliteten, herunder relevante tekniske beskyttelsestiltak, for *varer med digitale elementer*, digitalt innhold og digitale tjenester,
- c. der dette er relevant, kompatibiliteten og samvirkingsevnen til varer med digitale elementer, digitalt innhold og digitale tjenester som den næringsdrivende kjenner til eller med rimelighet kan forventes å kjenne til,
- d. den næringsdrivendes identitet, slik som foretaksnavn, geografisk adresse og telefonnummer, e-postadresse og eventuelt nettbaserte kommunikasjonsmidler som gir forbrukeren mulighet til å lagre all skriftlig korrespondanse på et varig medium, samt identitet og geografisk adresse til næringsdrivende det opptres på vegne av og som forbrukeren kan rette eventuelle klager til,

§ 8 første ledd bokstav h skal lyde:

- h. at det foreligger *angrerett samt* vilkårene, tidsfristene og fremgangsmåtene for å bruke angreretten, jf. § 20 første og annet ledd. *Den næringsdrivende skal også gi forbrukeren et standardisert skjema for bruk av angrerett (angreskjema)*,

§ 8 første ledd bokstav l skal lyde:

- l. den rettslige forpliktelsen til å levere en kontraktsmessig vare, *digitalt innhold og digital tjeneste*,

§ 8 første ledd bokstav p og nye bokstaver q og r skal lyde:

- p. der dette er relevant, utenrettslig klage- og erstatningsordning som den næringsdrivende er tilknyttet, samt fremgangsmåten for å få tilgang til *denne*,
- q. der dette er relevant, at prisen er personlig tilpasset basert på automatiserte beslutninger,
- r. eventuell ettersalgsservice og eventuelle kommersielle garantier, samt vilkårene for disse.

I kapittel 2 skal ny § 9 a lyde:

§ 9 a *Ytterligere særlige opplysningsplikter før avtaleinngåelse på nettbaserte markeds plasser*

Før det blir inngått en avtale om fjernsalg på nettbaserte markeds plasser, skal tilbydereren av den nettbaserte markeds plasseren gi forbrukeren følgende opplysninger

på en måte som er klar, forståelig og egnet for fjernkommunikasjonsmiddel:

- a. generelle opplysninger om hovedparametrene som avgjør rangeringen av tilbud som presenteres for forbrukeren i søkerresultatet, og den relative betydningen av disse parametrene i forhold til andre parametre
- b. om selgeren er næringsdrivende eller ikke, på grunnlag av selgerens erklæring til tilbydereren av den nettbaserte markeds plasseren
- c. at forbrukerrettigheter ikke kommer til anvendelse på avtalen dersom selgeren ikke er næringsdrivende
- d. der det er relevant, fordelingen av plikter knyttet til avtalene mellom selgeren og tilbydereren av den nettbaserte markeds plasseren.

Opplysningene etter første ledd bokstav a må gis i en særskilt del av det nettbaserte grensesnittet som er direkte og enkelt tilgjengelig fra siden der tilbudene presenteres.

Departementet kan i forskrift stille krav om at tilbydere av nettbaserte markeds plasser må gi forbrukere ytterligere opplysninger.

§ 12 skal lyde:

§ 12 *Krav om oppstart av levering innen utløpet av angrefristen*

Ønsker forbrukeren at levering av tjenester starter før utløpet av angrefristen, jf. § 21, og avtalen innebærer en betalingsforpliktelse for forbrukeren, skal den næringsdrivende kreve at forbrukeren uttrykkelig ber om dette på et varig medium. *Den næringsdrivende skal også be forbrukeren om å erkjenne at angreretten vil gå tapt når avtalen er oppfylt fullt ut av den næringsdrivende.*

§ 15 første ledd skal lyde:

Når avtale inngås gjennom et fjernkommunikasjonsmiddel som har begrenset plass eller tid til å vise opplysninger, skal den næringsdrivende gi opplysninger etter § 8 første ledd bokstav a, d, e, h *første punktum* og n før avtale inngås.

§ 19 skal lyde:

§ 19 *Oppstart av levering før utløpet av angrefristen*

Ønsker forbrukeren at levering av tjenester starter opp før utløpet av angrefristen, jf. § 21, og avtalen innebærer en betalingsforpliktelse for forbrukeren, skal den næringsdrivende kreve at forbrukeren uttrykkelig ber om dette. *Den næringsdrivende skal også be forbrukeren om å erkjenne at angreretten vil gå tapt når avtalen er oppfylt fullt ut av den næringsdrivende.*

§ 22 første ledd bokstav c skal lyde:

- c. tjeneste som er levert fullt ut, dersom avtalen forplikter forbrukeren til å betale, levering har begynt

med forbrukerens uttrykkelige forhåndssamtykke, og forbrukeren har erkjent at angreretten vil gå tapt etter at den næringsdrivende har oppfylt alle sine forpliktelser etter avtalen,

§ 22 første ledd bokstav n skal lyde:

- n. levering av digitalt innhold som ikke leveres på et fysisk medium, dersom leveringen er begynt og følgende vilkår er oppfylt:
1. avtalen forplikter forbrukeren til å betale
  2. forbrukeren har uttrykkelig forhåndssamtykket til at levering begynner før angrefristen utløper
  3. forbrukeren har erkjent at angreretten dermed går tapt, og
  4. den næringsdrivende har gitt bekreftelse etter angrerettloven § 11 eller § 18.

§ 22 nytt annet ledd skal lyde:

Unntakene fra angreretten i første ledd bokstavene c og e gjelder ikke ved uanmodet dørsalg.

Ny § 24 a skal lyde:

§ 24 a Den næringsdrivendes særskilte forpliktelser når angreretten brukes ved avtaler om digitalt innhold eller digitale tjenester

Ved avtaler om digitalt innhold eller digitale tjenester skal den næringsdrivende avstå fra å bruke noen form for innhold, med unntak av personopplysninger, som forbrukeren har oppgitt eller laget ved bruk av det digitale innholdet eller den digitale tjenesten som er levert av den næringsdrivende. Dette gjelder likevel ikke hvis innholdet

- a. ikke har noen nytteverdi utenfor rammene for det digitale innholdet eller den digitale tjenesten
- b. bare gjelder forbrukerens aktivitet ved bruk av det digitale innholdet eller den digitale tjenesten
- c. er slått sammen med andre data av den næringsdrivende og ikke kan deles opp, eller bare kan deles opp med en uforholdsmessig stor innsats, eller
- d. er generert i fellesskap av forbrukeren og andre, og andre forbrukere fortsatt kan benytte innholdet.

Hvis forbrukeren ber om det, skal den næringsdrivende gjøre tilgjengelig for forbrukeren enhver form for innhold etter første ledd, bortsett fra i tilfeller som nevnt i første ledd bokstav a, b og c.

Forbrukeren har rett til å hente ut dette digitale innholdet gratis, uten hindring fra den næringsdrivende, innen en rimelig frist og i et vanlig brukt og maskinlesbart format.

§ 26 nytt tredje og fjerde ledd skal lyde:

Ved avtaler om digitalt innhold eller digitale tjenester skal forbrukeren som bruker angreretten, avstå fra å bruke det digitale innholdet eller den digitale tjenesten og fra å gjøre den tilgjengelig for tredjeparter.

Dersom angreretten brukes, kan den næringsdrivende ved avtaler om digitalt innhold eller digitale tjenester hindre forbrukeren fra å fortsette å bruke det digitale innholdet eller den digitale tjenesten så langt dette er forenlig med § 24 a annet ledd.

§ 29 skal lyde:

§ 29 Overtredelsesgebyr

Ved forsettlig eller uaktsom overtredelse av §§ 8 til 24 a, § 25 annet ledd annet punktum og § 27 eller av forskrift gitt i medhold av § 8, som anses som vesentlig eller har skjedd gjentatte ganger, kan den ansvarlige ilegges et overtredelsesgebyr.

Departementet kan ved forskrift gi nærmere regler om utmåling av overtredelsesgebyr.

### III

I lov 31. mai 1918 nr. 4 om avslutning av avtaler, om fullmakt og om ugyldige viljeserklæringer gjøres følgende endringer:

§ 38 b første ledd skal lyde:

Før det blir inngått avtale skal den næringsdrivende gi forbrukeren følgende opplysninger på en klar og forståelig måte, såfremt opplysningene ikke allerede går frem av sammenhengen:

1. varens eller tjenestens viktigste egenskaper, i den utstrekning kommunikasjonsmåten og varen eller tjenesten er egnet til dette,
2. den næringsdrivendes identitet, slik som foretaksnavn, geografisk adresse og telefonnummer, e-postadresse og eventuelt nettbaserte kommunikasjonsmidler som gir forbrukeren mulighet til å lagre all skriftlig korrespondanse på et varig medium, samt identitet og geografisk adresse til næringsdrivende det opptres på vegne av,
3. den samlede prisen for varen eller tjenesten medregnet avgifter, eller, dersom varens eller tjenestens art gjør at prisen ikke med rimelighet kan forhåndsberegnes, metoden for beregning av prisen, samt eventuelle tilleggskostnader til frakt, levering, porto eller annet, eller, dersom disse ikke med rimelighet kan forhåndsberegnes, at slike tilleggskostnader kan forekomme. For avtaler uten tidsbegrensning og for abonnementsavtaler skal den samlede prisen omfatte de samlede kostnadene per avregningsperiode, og ved betaling med fast beløp også de samlede månedlige kostnadene, og om de samlede kostnadene ikke kan forhåndsberegnes, metoden for beregning av prisen,
4. ordningene for betaling, levering, oppfyllelse og leveringsfrist samt hvordan den næringsdrivende håndterer reklamasjoner,
5. den rettslige forpliktelsen til å levere en kontraktsmessig vare, digitalt innhold og digital tjeneste, even-

tuell ettersalgsservice og eventuelle kommersielle garantier, samt vilkårene for disse,

6. avtalens varighet, eller, for avtaler som er uten tidsbegrensning eller forlenges automatisk, vilkårene for å si opp avtalen,
7. der dette er relevant, funksjonaliteten, herunder relevante tekniske beskyttelsestiltak, for *varer med digitale elementer*, digitalt innhold og *digitale tjenester*,
8. *der dette er relevant, kompatibiliteten og samvirkingsevnen til varer med digitale elementer, digitalt innhold og digitale tjenester som den næringsdrivende kjenner til eller med rimelighet kan forventes å kjenne til,*
9. *der dette er relevant, at prisen er personlig tilpasset basert på automatiserte beslutninger.*

§ 38 b annet ledd nr. 8 og ny nr. 9 skal lyde:

8. avtaler om levering av næringsmidler, drikkevarer eller andre varer som er beregnet på løpende forbruk i husholdningen, og som leveres fysisk av en næringsdrivende på hyppige og regelmessige runder til forbrukerens hjem, bolig eller *arbeidsplass*,
9. avtaler om salg av varer som selges på tvangsauksjon eller på annen måte tvangsmessig i henhold til lov.

I kapittel 4 skal ny § 38 c lyde:

#### § 38 c Tilsyn

Forbrukertilsynet og Markedsrådet skal ut fra hensyn til forbrukerne føre tilsyn med at næringsdrivende følger bestemmelsene gitt i § 38 b. Tilsyn utføres i samsvar med reglene i markedsføringsloven §§ 32 til 41, § 42 første ledd annet punktum og §§ 43 til 43 c.

Ved forsettlig eller uaktsom overtredelse av § 38 b som anses som vesentlig eller har skjedd gjentatte ganger, kan den ansvarlige ilegges et overtredelsesgebyr.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om utmåling av overtredelsesgebyr.

#### IV

I lov 23. mai 2003 nr. 35 om visse sider av elektronisk handel og andre informasjonssamfunnstjenester skal ny § 20 a lyde:

#### § 20 a Tilsyn

Forbrukertilsynet og Markedsrådet skal ut fra hensyn til forbrukerne føre tilsyn med at næringsdrivende følger bestemmelsene gitt i §§ 8 til 12. Tilsyn utføres i samsvar med reglene i markedsføringsloven §§ 32 til 41, § 42 første ledd annet punktum og §§ 43 til 43 c.

Ved forsettlig eller uaktsom overtredelse av §§ 8 til 12 som anses som vesentlig eller har skjedd gjentatte ganger, kan den ansvarlige ilegges et overtredelsesgebyr.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om utmåling av overtredelsesgebyr.

#### V

I lov 21. juni 2002 nr. 34 om forbrukerkjøp kapittel 12 skal ny § 61 a lyde:

#### § 61 a Tilsyn

Forbrukertilsynet og Markedsrådet skal ut fra hensyn til forbrukerne føre tilsyn med at bestemmelsene gitt i § 6 første ledd, § 14 fjerde ledd og § 23 følges av en næringsdrivende. Tilsyn utføres i samsvar med reglene i markedsføringsloven §§ 32 til 41, § 42 første ledd annet punktum og §§ 43 til 43 c.

Ved forsettlig eller uaktsom overtredelse av regler nevnt i første ledd første punktum, som anses som vesentlig eller har skjedd gjentatte ganger, kan den ansvarlige ilegges et overtredelsesgebyr.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om utmåling av overtredelsesgebyr.

#### VI

I lov 17. juni 2022 nr. 56 om levering av digitale ytelser til forbrukere kapittel 12 skal § 55 lyde:

#### § 55 Tilsyn og håndheving

Forbrukertilsynet og Markedsrådet skal føre kontroll med at bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven, overholdes. Kontrollen utøves i samsvar med reglene i markedsføringsloven §§ 32 til 41, § 42 første ledd annet punktum og §§ 43 til 43 c.

#### VII

I lov 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler skal § 22-3 annet ledd lyde:

Tilsynet utføres i samsvar med reglene i markedsføringsloven §§ 32 til 41, § 42 første ledd annet punktum og §§ 43 til 43 c når ikke annet følger av tredje ledd eller forskrift etter fjerde ledd.

#### VIII

I lov 18. desember 2020 nr. 146 om finansavtaler skal § 3-55 annet og fjerde ledd lyde:

(2) En tjenesteyter kan ilegges et overtredelsesgebyr for forsettlig eller uaktsom overtredelse av regler nevnt i første ledd dersom overtredelsen anses som vesentlig eller har skjedd gjentatte ganger. Overtredelsesgebyret skal betales av den tjenesteyteren vedtaket retter seg mot.

(4) Kongen kan i forskrift fastsette nærmere regler om Forbrukertilsynets og Markedsrådets tilsynskompetanse, om forholdet til andre tilsynsorgan og til utfylling av reglene nevnt i tredje ledd. *Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om utmåling av overtredelsesgebyr, jf. annet ledd.*



## IX

I lov 19. juni 2009 nr. 103 om tjenestevirksomhet skal § 19 fjerde ledd lyde:

Forbrukertilsynet og Markedsrådet skal føre kontroll med at bestemmelsen overholdes. Kontrollen utøves i samsvar med reglene i markedsføringsloven §§ 32 til 41, § 42 første ledd annet punktum og § 43. Ved forsøttlig eller uaktsom overtredelse av bestemmelsen som anses som vesentlig eller har skjedd gjentatte ganger, kan det illegges et overtredelsesgebyr som den som vedtaket retter seg mot, skal *betale*.

## X

I lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy skal § 32 a åttende ledd lyde:

(8) Handhevingsorganet kan fastsetje lovbrotsgebyr for ei verksemd dersom verksemda eller nokon på vegne av verksemda har handla i strid med reglane i første til fjerde ledd. Dette gjeld òg dersom verksemda eller nokon på vegne av verksemda ikkje hjelper til ved gjennomføring av kontroll på tenesteytaren sin eigedom, jf. femte *ledd*. Departementet kan i forskrift gi reglar om utmåling av lovbrotsgebyret.

## XI

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.
2. Loven får bare virkning for tilsyn og kontroll foretatt etter lovens ikrafttredelse. Kongen kan gi overgangsbestemmelser.

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den 23. mai 2023

**Grunde Almeland**

leder og ordfører





